

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**LEGVM PON||TIFICIARVM GRE-||gorij noni, seu
Decretalium pentateu-||chus**

Mesnart, Martin

Parisiis, 1555

xix. De vfuris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63486)

N V N C de vsurariis tractator. Et primùm quidem vsurarius quis sit definitor.

19. *Nauiganti.* Itaque qui mutuatur ultra sortem quid recepturus, etsi periculum in se suscipiet, vsurarius censetur. Qui verò rem minùs iusto pretio emit, si tamen tunc verosimiliter dubium est, res plus minùsve traditionis tempore valitura fiet, vsurarius ne esto. Ob hoc ipsum dubium qui rem vendit, vt plus quàm tunc valeat, certo termino recipiat, si modò tempore contractus venditurus non erat, excusator.

10. *Consult.* Mutuans ergo ea mente, vt ultra sortem quid recipiat, si receperit, ad id restituendum in foro animæ tenetur. Id in eo qui parabolam iuramenti, nisi quid emolumentum reciperet, concedere noluit, obseruatur. Sed & in eo, qui simpliciter rem plus quàm valet ob dilatam solutionem vendidit, idem esto.

6. *In ciuitate.* Qui enim rem plus iusto pretio ob dilatam solutionem vendiderit, ni (vt prædictum est) dubium erit, an solutionis tempore res plus minùsve valitura fiet, peccare intellegitur. A tali contractu abstinetur.

7. *Præterea.* Generaliter autem prælatus parochianis suis vsuras recipere interdicito. Si parere contempserint: clericos officio beneficio suspendito, laicos, donec satisfaxint, excommunicato.

2. *Quoniam.* Vnde quicumque tam clerici, quàm laici de possessionibus, vel arboribus, quas pignori habent, sortem receperint, deductis expensis ad pu-

rè restituenda pignora canonicè compelluntur.

Gener tamen speciali causa onerum matrimonii fructus possessionum sibi à socero pro dote pigneratarum in sortem computare ne tenentur. *16. Salubriter.*

At monasterium si terram aliquam pignoris titulo detineat, & ita sortem recepit: nisi terra de feudo ipsius monasterii fiet, eandem purè restituito. *8. Conque- stus.*

Planè nedum monasterium, sed nec vllus ex clero vllum vsuræ genus exerceto. Alioqui (vt diximus) ecclesiastico officio exauthorator. Et ita qui possessionē aliquam data pecunia in pignus accepit, cum percepti fruct^o deductis expensis sortem æquabunt, eam restituito. Casus, quo beneficium ecclesiæ de manu laici redimendum erit, excipitor. *1. Plures.*

Denique super vsura dispensari ne valeto. Nec quis etiam pro vita captiui redimenda vsurarum crimine inuoluitur. *4. Super eo.*

Atque adeo Iudæi quoque ad remittendas Christianis vsuras per potestates seculares compelluntur. Donec remisint, Christiani omnibus per sententiam excom. eorum consortio prorsus interduntur. *12. Post miserabilem.*

Itaque Iudæis qui graues vsuras à christianis quocunque prætextu extorserint, donec satisfaxint, Christianorum societas subtrahitor. Ad id Christiani per censuram ecclesiasticam adpella. remota compelluntur. ob id principes Christianis infesti ne sunt. at potius Iudæos cohibeto. qui & eadē pœna ad soluendas de possessionibus

- fuis debitas decumas, oblationesve coguntor.
11. *Quam perniciosum.* Alii manifesti vfurarii (maximè si publice vfuris renunciafsint) cum quis eos super vfuris conuenerit, nullius adpellationis subterfugio se tueri permittuntor.
14. *Quia frustra.* Quod si & vfurarius ipse literas apost. super restituendis vfuris, fructibusve in sortem computandis impetrafsit: ni prius idem vfuras restituerit, quas ab aliis recepsit, effectu literarum careto.
17. *Michael.* Immo & repetens vfuras, nisi à se vel etiam ab alio, à quo causam habeat, extortas restituerit, ne auditor.
9. *Tua.* Vfurariorum enim hæredes sui extraneive ad vfuras restituendas eadem qua defuncti, si viuerent, à quibus causam habent, districtione coguntor.
3. *Quia in omnibus.* Quod si adhuc viuant vfurarii manifesti: ex decreto concilii generalis ad synaxin ne admittuntor, Christiana, si ita decessint, libitina caret, eorum oblationes ne quis accipito. Qui accepfit, aut cum catholicis sepelierit, acceptum reddere cogitor, &, donec arbitrio episcopi satisfaxit, ab officio suspensus maneto.
5. *Cum tu* Hoc ita ampliatur. Vfurarii, seu ante, seu post prædictum concilium vfuras extorsint, eas his, à queis accepfit, eorumve hæredibus restituere huiusmodi pœnis coguntor. his non extantibus pauperibus eroganto. Hæc ita demum, si, vnde satisfaciant, habebunt, vera sunt. alioquin si non habebunt, paupertate excusantor. possessiones quæ de vfuris comparatæ sunt vendun-

tor. earum precia iis, à quibus extortæ erunt
vsuræ, restituuntor.

Cæterùm quocunq; modo aliquos vsura-^{15. Cum}
rios esse manifestos constabit, iudex etiam nullo ^{in dicecesi.}
adparente adcfatore pœnam à concilio indi-
ctam in eos exerceto.

Quinimo non obstante de non repetundis ^{13. Tuas.}
vsuris iuramento per debitores præstito iudex
ex officio vsurarios ad eas restituundas per cen.
eccle. adpella. remota compellito.

De crimine Falsi. Tit. 20.

FALSUS testis deo, iudici, parti obnoxio⁹ esto. ^{1. Falsidi}
Nedum autem qui mendacium deponit, sed ^{cus.}
& qui veritatem subticet, falsi reus esse intelle-
gitor. Hæc quoad testimonium.

Circa sigillum autem principis falsum com- ^{3. Ad}
mittentes clerici degradator, ollis character im- ^{audientiã}
primitor, extorres esse iubentor.

In literis verò apost. qui per se, vel alios fal- ^{7. Ad}
sum admittunt, cum fautoribus suis excom- ^{falsariorib}
municati sunt, clerici officiis beneficiis pri-
uantor, degradantor, seculari potestati tra-
duntor, per eam quoque laici legitimè pu-
niuntor. Qui autem tantum vsi fuerint, cle-
rici officiis beneficiis spoliantor, laici, donec
satisfaxint, excommunicati sunt. Idcirco qui
literis apost. uti volet, eas prius diligenter exa-
minato. nec, si causabitur ignorantiam, ex
pœnitentia impunis esto. in his tamen & in
illis malicia grauius quàm negligentia puni-